

*Maria Pilar Alkain Sarasola*

*Donostia,  
Gipuzkoa  
(1941)*

Aurkibidea

**Biografia**



Añorga Txikin jaio zen,  
Rezolako etxeetan. Ama  
Usurbilgoa zuen; aita,  
Adunakoa. Lau senide ziren.  
Eskola publikoan ibili zen,  
etxe ondoan, eta gero Rezola  
lantegiak auzoko  
emakumeentzat jarritako  
kultur zentrora (Centro  
Cultural Femenino) ere joan  
zen, ezkondu arte.  
Gaztelaniaz ikasi zuen dena.  
Kontxita Argote, Ebaristo  
Aiestaran eta Joxema  
Mendiolarekin batera egin du  
kontu-saioa, Rezola museoan.

# Zintak

## DON-096

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Idoia
- **Data:** 2010-03-23
- **Iraupena:** 152 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Unamuno, Arianne

## Pasarteak

### 1. Mandoketan jolasean

- **Erref:** DON-096/007
- **Iraupena:** 0:02:21. **Hasi:** 00:08:28. **Bukatu:** 00:10:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

#### Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

#### Laburpena:

Mandoketan egiten zuten, "txorro-morro-piko-tailo-ke!" jolasa. Jolas hori azaltzen dute.

### 2. Euskaraz egiteagatik isuna

- **Erref:** DON-096/008
- **Iraupena:** 0:03:12. **Hasi:** 00:10:49. **Bukatu:** 00:14:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

#### Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Euskara » Euskararen egoera

#### Laburpena:

<p>Eskolan 7 urte arte neskak eta mutilak batera egoten ziren Do&ntilde;a Karmenekin. Dena erdaraz egiten zen. Irakasleak kanpotarrak izaten ziren. Lagunartean ere eragina zuen. Joxe Manuelen aitari isuna jarri zioten umetan Errezilen, euskaraz egiteagatik.</p>

#### Transkripzioa

- Ebaristo: Beste gaiñontzian ez baitzan...
- Kontxita: Ez, eta kaniketan ikeragarri.
- E.: Buf! Kaniketan...
- Maria Pilar: Ta gero esan deu re bai aldaketa o... neskak eta mutilak aparte, baiño zazpi urte arte danak alkarrekin neskak eta mutillak, e.
- K.: Bai, Karmenekin.
- M.P.: Esaten gendun "párbulos".
- A... hori eskolan?
- K.: Bai.
- M.P.: Hasieran neska ta mutillak "con doña Carmen". E... don Jesusen emaztea.
- Eta erderaz erakusten zuten?

- Denak: Bai...

- M.P.: Ez gendun euskaldunik.

- E.: Guk ez deu ezautu ikastolaik. Nik behiñik behin ez, zuek ez dakit.

- K.: Ez... gure semiak hasi zian lehenengoz Añorgan ikastolan. Oseake...

- M.P.: E... maisuk eta danak, batean Burgoskua, bestian Zamorakua, bestian... ta, ahal dala, hitzik ez euskeraz.

- K.: Ez.

- M.P.: Ez genekan [iteik].

- Orduan, gerra aurretik eta ondoren antzeko. Erderaz dana?

- K.: Dena erderaz.

- M.P.: Guk dana erderaz.

- E.: Aurretik behiñik behin bai.

- Zu ibili ziñanian erderaz eta gero ere...?

-E.: Bai, bai, bai...

- K.: Nik ez det...

- E.: Ikastolak oso-oso gero...

- Joxe Manuel: Ikastolan lana hasi arte erderaz hemen danak. Hemen bertan, patronaton, erderaz. Nik han Goiatzen sei urtekin erderaz eta han ez zeki... Zea, ni honea etorri nitzan zortzi urtekin eta parre iten ziaten, erderaz ez nakillako... ba pentsa! Gero eskola jun eta... zea, erderaz in bihar. Ta nola, ez baldin badakizu? Ta hoi nik, hoi nik ezaututakua. Pentsatzen det Ebaristok, ba... Beira, igual hogeit urte lehenen...

- E.: Bai, bai, bai.

- M.P.: Gure gurasuak erderaz ez zekiten, ta guk dana erderaz. Dana erderaz.

- K.: Bai, guk euskera egiten genuen...

- M.P.: Eskolan dana erderaz. Eta kale... eskolaz kanpo´re bai.

- Eskolaz kanpo ere bai? Kalia jolastu-ta erderaz?

- M.P.: Dana erderaz. Dana erderaz. Geo, pixkat zeatu deu guk haurrak izan eta hari zeatuz. Bueno, ulertu dana, e! Baiño gurasuakin´e asko erderaz, e!

- K.: Guk ez, guk ez. Guk euskera egiten genuen.

- E.: Eta zuek Goiatzen euskeraz iten zenduen?

- J.M.: Guk, zea, kuadrillan bai.

- E.: Ez, baiño eskolan, eskolan.

- J.M.: Eskolan ez!

- E.: Eskolan ez...

-J.M.: Eskolan isilikan egon bihar, zeatikan nola ingo zenun? Erderaz jakin ez eta euskeraz ezin egin. Ordun, isilikan egon.

-E.: Ni, adibidez, zortzi urtekin, zortzi urtetik hamaika bitartian, Agiñan bizi izandu nintzan, amonaen baserriyan, amaren baserriyan. Eta harea, eskolara juten nintzan, ba, han zeara, Agiñara. Eta igual han doña "no se qué" ta ezta hitz bat´e euskeraz. Dana erderaz.

- J. M.: Aittai Errezilen, zea, beak hamar urte zittula, 10 xentimo multa bota zioten behintzat-eta, euskeraz itteatikan. Errezilen, e! Hamar xentimo multa. Eta esaten du /esateu/: "Joder, eta nola...? Zer... zer in bihar det isilikan eon o...?". Ta hoi beak askotan esaten zun.

### 3. "Centro Cultural Femenino", eskola ondorengoa

- **Erref:** DON-096/011
- **Iraupena:** 0:03:40. **Hasi:** 00:18:51. **Bukatu:** 00:22:31
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak

**Laburpena:**

Arratsaldez eskulanak egiten zituzten, Isabel Herrera irakaslearekin Añorga Txikin. Zazpi urtetik hamalaura bitartean gela berean irakasle berarekin egoten ziren. "Centro Cultural Femenino"ra joaten ziren gero, Rezolak antolatzen zuena, emakumeei formakuntza jarraipena emateko. Ezkondu arte joaten ziren normalean.

**4. Kilkerrak harrapatzen**

- **Erref:** DON-096/013
- **Iraupena:** 0:02:13. **Hasi:** 00:24:54. **Bukatu:** 00:27:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

**Laburpena:**

Kilkerrak harrapatzen asko aritzen ziren, gero etxera eraman eta zaintzeko. Nola gorde eta zaintzen zituzten kontatzen dute. Gabezia guztiekin oso zoriontsu bizi ziren.

**5. Harriekin, kanikekin, txapekin jolasean**

- **Erref:** DON-096/014
- **Iraupena:** 0:03:19. **Hasi:** 00:27:07. **Bukatu:** 00:30:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

**Laburpena:**

<p>Buleketan, uztailarekin (kurritetan)... horrelako jolasetan aritzen ziren. Uztailarena azaltzen dute. Kanikak, harriak, treneko txartelak, pospolo kutxen tapak, tabak, txapak... erabiltzen zituzten jolaserako.</p>

**6. Treneko bidaia txartelekin jolasean**

- **Erref:** DON-096/015
- **Iraupena:** 0:00:55. **Hasi:** 00:30:26. **Bukatu:** 00:31:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

**Laburpena:**

Treneko bidaia txartelekin mutilak aritzen ziren. Jolasa azaltzen dute.

**7. Trenez egun seinalatuetan**

- **Erref:** DON-096/016

- **Iraupena:** 0:02:17. **Hasi:** 00:31:21. **Bukatu:** 00:33:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

#### **Gaia(k):**

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autobusak
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Trenak

#### **Laburpena:**

Kontxita Usurbilera joaten zen amonarekin trenez igandetan. Maria Pilar Santa Kruzetan Lezora joaten zen, San Juanetan Amarara feriara (festetako barrakak eta) eta horrelako egun seinalatueta trenez aritzen ziren. Gehiena tranbian eta autobusean ibiltzen ziren.

### **8. Estraperloa "Pamplonica"n**

- **Erref:** DON-096/017
- **Iraupena:** 0:03:28. **Hasi:** 00:33:38. **Bukatu:** 00:37:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

#### **Gaia(k):**

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

#### **Laburpena:**

<p>"Pamplonica"n estraperloko gauzak ekartzen zituen eta eskolatik ikusten zuten nola botatzen zuten karga. Emakume estraperlistak gona zabalekin eta erabat gizen ikusten zituzten. Kontxita eta ez zuten goserik pasa baserrian. Argazkian, Plazaolako trena.</p>

### **9. Ogi zuria edo Francoren ogia**

- **Erref:** DON-096/018
- **Iraupena:** 0:02:02. **Hasi:** 00:37:06. **Bukatu:** 00:39:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

#### **Gaia(k):**

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

#### **Laburpena:**

Errazionamenduko ogia langileentzat eta bestelako familientzat desberdina izaten zen. Ebaristok ogi zuria lehenengoz noiz jan zuen gogoratzen du. "Pan de Franco" esaten zioten ogi zuriari.

### **10. Añorga Txikiko labaderoa eta dutxak**

- **Erref:** DON-096/020
- **Iraupena:** 0:03:35. **Hasi:** 00:41:51. **Bukatu:** 00:45:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

#### **Gaia(k):**

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Garbitasun pertsonala
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea

#### **Laburpena:**

Maria Pilar Añorga Txikiko labaderora joaten zen. Neguan gogorra izaten zen. Etxe bakoitzak txanda bat izaten zuen garbitzeko. Dutxa publikoak ere baziren

eta denak han garbitzen ziren, dohainik, astean behin. Etxean galdara batekin garbitzen ziren; lehenago errekan.

## 11. Hondartzan emakumeak erabat jantzita

- **Erref:** DON-096/021
- **Iraupena:** 0:03:05. **Hasi:** 00:45:26. **Bukatu:** 00:48:31
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

### Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu

### Laburpena:

Hondartzara oso gutxi joan izan dira, urtean behin edo. Oso umetan, barruko arroparekin eta emakumeak erabat jantzita egoten ziren, gazteagotan bainujantziarekin. Apaiza goitik behera jantzita bainatzen zen.

## 12. Pekatu mortalak konfesatu behar

- **Erref:** DON-096/023
- **Iraupena:** 0:01:21. **Hasi:** 00:50:06. **Bukatu:** 00:51:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

### Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizaren indarra

### Laburpena:

Orduan dena pekatu zen. Konfesatzerakoan dena kontatzen zuten. Mezetara ez joatea, biraoak esatea, adibidez, pekatu mortala zen eta infernura joan behar konfesatu ezean.

## 13. Sexua tabua

- **Erref:** DON-096/024
- **Iraupena:** 0:02:48. **Hasi:** 00:51:27. **Bukatu:** 00:54:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

### Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Sexua

### Laburpena:

<p>Neska-mutilen arteko harremanak oso kontrolatuta zeuden baina orduan ere umeak jaiotzen zirela diote. Sexua erabateko tabua zen. Kontxitak anekdota bat kontatzen du.</p>

### Transkripzioa

- Eta mutillekin egotia, hori pekatu...?
- Maria Pilar: Egon bai, egon bai, baiño ezta ikutu´re eskutik eta. Egon bai, kuadrillan ta [...].
- Eta muxua?
- Kontxita: Muxua hemen. "Nun eman diyozu?", "Nun in dezu?", "Zenbat aldiz?". E? Horrela zan guzia, e.
- Joxe Manuel: Bai, baiño hoi da esaten dana /estean/. Baiña, zea, erromeiyia pasa ta gero neskalaguntzen juten zianak haiek ze iten zuten? Hola bakarrik? Bengaa!

- K: Nik [...].

- M.P: Ari gera guria esaten.

- K: Ni ari naiz...

- Ebaristo: Ordun ´e haurrak sortzen ziala, e?

- J.M: Bai, bai.

- K: Pues ez dakizute ze beldurra naukan nik 22 urtekin...

- J.M: Eta arto-saillak galantak zian, e, ordun.

- K: ... ezkondu nintzanen, aizu, lehenengo gau horri. Egia esango dizut. Ni hasi nitzan... Panplonara jun giñan. Ta hasi nitzan negarrez estaziyan eta artian hotelera iritsi... Nola zun izena, denok juten giñena ezkondata Panplonara? Zuk badakizu.

- E: Ez, ni zeera, Gasteizera jun nitzan.

- K: Ni bai. Ta gero [al...] a Madrid.

- M.P: Zan tabu, tabu, tabu.

- K: Tabu.

- J.M: Bai, bai.

- Ez zan hitz egiten holako kontuei buruz?

- K: Ezta pentsatu ´re!

- M.P: Ta ez dakit ze pasa zan, baiño ordutikan ez gea... aldatu in gea, bai, ematen du /emateu/ asko, bao hua barrenen do, e! Hua barrenen do.

- K: Bai, baiñan ez; aldatu gea. Aldatu gea. Nik pentsatzen det baietz.

- Eta ezjakintasuna egongo zan, ez bazan hitz egiten horri buruz, jakin ere ez, ez?

- M.P: Klaro! Ez, ez, ez, ez.

- K: Aizu, begira ze konsejua lehenengoz etxian, mutillekin hasi nitzala: "Aizan, badakin, e, harriyak harriyakin jotzen badin, txispa ateratzen din, e!". Hor zegon koxka!

- J.M: Oso ona!

- Eta? berdin-berdin geratu zinan, ez?

- Berdin-berdin gelditu nitzan. Oseake, hoixe zan. E? Bagiñekiun, zergatikan basarriyan asko ikasten dezu animaliak. Bagiñekiun zer zan. Oseake... Hori. Han behiak eta gaiñontzekok, badakizu zer gertatzen zan. Eta, ordun, kalekuak baiño gehio gendakin era hortan. Baiño orduan, klaro, bildurra, horrexegatik.

- J.M: Bai, bai. Eskola earra da hori.

- K: E?

- J.M: Eskola earra dala.

- K: Bai.

- E: Bai, bai.

- Bai, kalia-eta emakume askok pentsatzen zuen muxu emanda bakarrik... ez?

- K: Bai, hori da. Hori da. Ez, ez, ez. Oain, ezkututzen [genituen], osea, guri gelara bialtzen ziguten, e? Zezena ekarri bihar zutenian eta behia estali bihar zutenian, aizu, gelara! Bainan gu kortinan bazterretikan begira, hantxen, ze ikusi. E?

- J.M: Klaro, klaro.

- Klaro, nahikua esatia ez ikusteko...

- K: Bai, begira behintzat. Eta hori.

## 14. Sasiemaginak erditzeeetan

- **Erref:** DON-096/025
- **Iraupena:** 0:03:25. **Hasi:** 00:54:15. **Bukatu:** 00:57:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Sexua
- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Jaiotzak

**Laburpena:**

Hilerokoari buruz lagunartean izaten zuten, ez zen aurretik azalpenik ematen. Atzerapenen bat zuten umeak ezkutatu egiten zituzten. Sasiemagina etortzen zen etxera erditzen laguntzera.

**15. Haurra izan eta etxean egon beharra**

- **Erref:** DON-096/026
- **Iraupena:** 0:02:42. **Hasi:** 00:57:40. **Bukatu:** 01:00:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Jaiotzak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Sakramentuak

**Laburpena:**

Kontxidak eta Maria Pilarrek, biek izan dute ume bana etxean. Haurlaguna (plazenta) lurperatu egiten zen. Gero haurra bataiatzen zen eta handik 8-10 egunera elizara sartzea egiten zuten, ama eta umea aurkeztera. Handik aurrera kalera irtetzeko aukera zuen amak.

**16. Apaiza gaixoei jauna ematera etxera**

- **Erref:** DON-096/028
- **Iraupena:** 0:01:11. **Hasi:** 01:01:53. **Bukatu:** 01:03:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Sakramentuak

**Laburpena:**

Apaiza gaixoen etxera joaten zen jauna ematera hileko lehen ostiralean. Kanean zehar kapa bat jantzita joaten zen eta akolito batek txilina jotzen zuen. Haiekin gurutzatuz gero, belaunikatu egin behar izaten zen bistatik aldendu arte.

**17. Añorgako dantza taldean neskak eta mutilak**

- **Erref:** DON-096/031
- **Iraupena:** 0:03:11. **Hasi:** 01:08:17. **Bukatu:** 01:11:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Aisia » Kultura » Dantza

**Laburpena:**

Dantza taldean lehenengo mutilak hasi ziren eta lau urteren ostean, neskak ere bai.



## 18. Herritarren antzerkiak eta zinema

- **Erref:** DON-096/034
- **Iraupena:** 0:02:19. **Hasi:** 01:16:25. **Bukatu:** 01:18:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

### Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Antzerkia
- Ekonomia eta industria » Langileentzat zerbitzuak
- Aisia » Kultura » Zinema

### Laburpena:

Zinema berria 1953an egin zuten. Ordura arte Jolas Etxean zegoen. Antzerki asko egiten zen. Taberna bazegoen eta joko eta jolasetarako gunea ere bai. Astebukaeran izaten ziren filmak, sarrera merkearekin.

## 19. Rezolako jabearen egunean zinea doan

- **Erref:** DON-096/035
- **Iraupena:** 0:02:23. **Hasi:** 01:18:44. **Bukatu:** 01:21:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

### Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Zinema
- Ekonomia eta industria » Langileentzat zerbitzuak
- Aisia » Kultura » Antzerkia

### Laburpena:

Rezolako jabearen egunean zineko sarrera dohainik izaten zen. Kanpoko zinea ere botatzen zuten. Antzerkirako eszenatoki berezia zegoen. Antzerkia erdaraz egiten zuten baina zenbait opereta, Maitena adibidez, euskaraz egin zen.

## 20. Añorga Kirol Elkarte

- **Erref:** DON-096/038
- **Iraupena:** 0:02:49. **Hasi:** 01:28:28. **Bukatu:** 01:31:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

### Gaia(k):

- Aisia » Kirola

### Laburpena:

Añorgako kirol elkarte 1922rekin hasi zen, korrikalariekin eta txirrindulariekin. Geroago futbola eta pilotarekin hasi ziren.

## 21. Añorgako ekonomatoa

- **Erref:** DON-096/043
- **Iraupena:** 0:01:35. **Hasi:** 01:40:20. **Bukatu:** 01:41:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

### Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Langileentzat zerbitzuak
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

**Laburpena:**

Ekonomatoan denetarik zegoen baina arroparik ez; oinetakoak bai. Ebaristok anekdota bat kontatzen du. Hankautsik asko ibiltzen ziren Kontxita-eta baserrian.

**22. Añorgako festak**

- **Erref:** DON-096/045
- **Iraupena:** 0:03:36. **Hasi:** 01:42:37. **Bukatu:** 01:46:13
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak
- Ekonomia eta industria » Langileentzat zerbitzuak

**Laburpena:**

Añorgatarrek bertako sentimendua dute. Festa handiak antolatzen zituzten: zezenak, su artifizialak, dantza saioak, pilotariak, herri kirolak... Urtero zer bait berria inauguratu edo bedeinkatzen zen.

**23. Rezolako langileen afari-merienda festetan**

- **Erref:** DON-096/046
- **Iraupena:** 0:01:49. **Hasi:** 01:46:13. **Bukatu:** 01:48:02
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Ekonomia eta industria » Langileentzat zerbitzuak

**Laburpena:**

Festetan, uztailaren 18an, Rezolako langileei dohainik afari-merienda ematen zieten. 1.000 lagun inguru batzen ziren. Uztapide eta Basarri bertsolariak urtero izaten ziren.

**24. Añorgako karroza Pazkoetan**

- **Erref:** DON-096/049
- **Iraupena:** 0:03:23. **Hasi:** 01:55:16. **Bukatu:** 01:58:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak

**Laburpena:**

Pazkoetan Añorgatik ere karroza bat ateratzen zen Donostiara. Lehenengo aldiz egin zutenean, Rezolaren hastapenak irudikatu zituzten. Kontxita ohorezko dama izan zen.

**25. Oilasko biltzea festetan**

- **Erref:** DON-096/051
- **Iraupena:** 0:01:22. **Hasi:** 02:00:04. **Bukatu:** 02:01:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak

**Laburpena:**

Festatako beste ohitura bat zen, gazte kuadrilla bat baserriz baserri joaten zen eskusoinuarekin eta oilaskoak eta untxiak ematen zizkieten makila batean zintzilikatzeko. Kaletarrek dirua ematen zieten. Gero parranda egiten zuten.

**26. Erramua ekaitzak uxatzeko**

- **Erref:** DON-096/053
- **Iraupena:** 0:03:59. **Hasi:** 02:03:24. **Bukatu:** 02:07:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Ohiturak eta sinesmenak
- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizkizunak eta otoitzak

**Laburpena:**

<p>Errezatzeko ohitura handia izan dute etxean. Ogia bedeinkatu egiten zuten. Ur bedeinkatua larunbat santuan bedeinkatzen zen. Erramu bedeinkatua ekaitzak hasten zirenean erretzen zuten pixka bat, uxatzeko. Zuhaitz osoak eramaten zituzten. San Juanetan lizarrak ipintzen ziren.</p>

**27. Karmenetan banketeak senideekin**

- **Erref:** DON-096/055
- **Iraupena:** 0:02:48. **Hasi:** 02:09:11. **Bukatu:** 02:11:59
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak

**Laburpena:**

Garai bateko festetako bideoak daude, bereziki pasarte barregarrienak. Karmenetan banketeak egiten ziren senide askorekin.

**28. Emakumeak Rezolan**

- **Erref:** DON-096/056
- **Iraupena:** 0:00:51. **Hasi:** 02:11:59. **Bukatu:** 02:12:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Donostialdeko lantegiak
- Ekonomia eta industria » Emakumeak lan-munduan (etxetik kanpo)

**Laburpena:**

Rezolan emakumeek kooperatiban eta zakuekin aritzen ziren lanean.

**29. Rezola eta Orona**

- **Erref:** DON-096/058

- **Iraupena:** 0:02:31. **Hasi:** 02:13:39. **Bukatu:** 02:16:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Donostialdeko lantegiak

**Laburpena:**

Rezolan zein lan atal zeuden kontatzen dute. Rezolako hainbat langilek Orona sortu zuten.

### 30. Rezolako zementuaren esportazioa

- **Erref:** DON-096/059
- **Iraupena:** 0:02:57. **Hasi:** 02:16:10. **Bukatu:** 02:19:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Donostialdeko lantegiak

**Laburpena:**

Urontzietan eramaten zen kanpora Rezolako zementua Donostiako kaitik. Ameriketara eta Europara ere bidaltzen zuten. Trenez ere bidaltzen zen. Urontzietan ikatza ekartzen zuten.

### 31. Rezolako lan-baldintzak

- **Erref:** DON-096/060
- **Iraupena:** 0:03:25. **Hasi:** 02:19:07. **Bukatu:** 02:22:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

**Laburpena:**

<p>Rezolako porlana eskuz kargatzen zen zakuetan eta eskuak pitzatuta, begiak erreta izaten zituzten langileek. Labeetako lana ere gogorra zen, baita ikatza deskargatu eta etxeetara banatzen zutenena ere.</p>

### 32. Plantxa zaharrak

- **Erref:** DON-096/062
- **Iraupena:** 0:01:39. **Hasi:** 02:23:26. **Bukatu:** 02:25:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea
- Bestelako kontuak » Irudiak grabatzen

**Laburpena:**

Plantxa zaharrak ekonomikaren gainean jartzen ziren berotzen; bi erabiltzen ziren beti, txandaka erabiltzeko. Baziren sua barruan sartzen zitzairen plantxak ere. Algodoizko arropak zirenez, ez ziren pegatzen. Beti trapu batekin pasatzen ziren aurrena.

### 33. Abarketa zuri, beltz eta zintadunak

- **Erref:** DON-096/064
- **Iraupena:** 0:01:57. **Hasi:** 02:28:24. **Bukatu:** 02:30:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

#### Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak
- Bestelako kontuak » Irudiak grabatzen

#### Laburpena:

Abarketekin beti ibiltzen ziren, gerora dantzarako ere bai. Zuriak festarako, beltzak egunerorako eta zintadunak dantzarako erabiltzen ziren. Kontxita abarkekin ibiltzen zen beti, zapatak elizarako bakarrik.

**Ahotsak.eus**-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

*2025-12-07*

**CC-by-sa | Ahotsak.eus**

Badihardugu Euskara Elkarte

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com